

ACCIO 50 CIUTADANA

Nacionalismes ibèrics

Barcelona ha rebut durant aquesta setmana la visita d'uns nacionalistes de Galícia, d'Euzkadi i de València. Representacions dels diferents pobles ibèrics, en els quals, junt amb Catalunya, hi batega amb més o menys entusiasme una concepció federalista de la República Espanyola, i conceptuen l'actual organització centralitzadora com una minva dels drets naturals peculiars a cada poble.

Malgrat la possibilitat de les concessions estatutàries, malgrat que totes les regions hispàniques demanessin i obtinguessin el seu peculiar estatut, la Constitució espanyola manté la definició de República centralitzadora, i l'ideal bàsic de l'ideologia pimargalliana no té solució possible, exigint en tot cas, per a realitzar-se, una rectificació o una revisió de la Constitució vigent.

Catalunya ha estat la primera regió que s'ha constituït en règim autònic i la densitat del sentiment local patriòtic era tan intens, la seva aportació al triomf de la República fou tan evident, que el sentiment més elemental de respecte i de justícia per part de les Constituents no podia deixar de satisfer les seves aspiracions autòniques i votà l'Estatut de Catalunya, — mutilat en qüestions essencials de culturització, de finances i d'idioma, llacunes singulars de la nostra legislació pròpia que més endavant deurán reivindicar-se com un complement indispensable a l'expansió nacional de Catalunya, — inici de la gamma d'Estatuts que aniran conquerint els pobles que demostrin la seva personalitat ben definida.

No som nosaltres els qui podem definir la inten-

sitat, el grau, o l'extensió dels diferents sentiments nacionalistes; probablement, però, cap dels pobles que han enviat les seves representacions a Barcelona, tenen una història nacional tan típica i tan personal com Catalunya, i, segurament, el poble més diferenciats és el nostre, i, per això, la primera nacionalitat que ha tramitat el seu Estatut ha estat la nostra Pàtria.

Malgrat aquesta superació, si realment existeix, Catalunya deu veure amb bons ulls tot moviment conduent a fer prevalèixer les antigues nacionalitats: primerament, perquè el dret a la voluntat popular és un axioma de tot liberalisme, i un postulat de tota democràcia; segonament, perquè tot el marge de llibertats que vagin conquerint del centralisme els pobles perifèrics, redundarà en un augment de les nostres llibertats i acostaran el dia en què les voluntats sumades dels pobles autònoms vegin imperar l'ideal federalista en la Constitució de la República espanyola.

Barcelona ha rebut amb una abraçada cordial els representants d'Euzkadi, de València i de Galícia: sentim un màxim enyorament envers la representació que no ha vingut de les Balears, interpretant-ho en el sentit de què encara la minoritat del seu sentiment peculiar l'estranya d'aquest connubi de pobles amb el seu ideal reivindicador; en aquesta abraçada de la capital de Catalunya als pobles germans en l'esperança d'un redreçament de la seva personalitat ètica i política, que no hi manqui l'adhesió més fervorosa de tots els catalanistes, allargant-els-hi les mans amb la cordial salutació d'encoratjament, de germanor, i de respecte.

SETMANARI DEL PARTIT R.F.N
DE LES COMARQUES GIRONINES

GIRONA

11 d'agost 19...

15 ct

ACCIO 50 CIUTADANA

11 d'agost 1933

SETMANARI DEL PARTIT REPUBLICÀ FEDERAL
NACIONALISTA DE LES COMARQUES GIRONINES

Redacció i Administració: C. Carme, 13. - Girona : Tel. 199

Hores despatx: 6 a 8 de la vetlla

Subscripció trimestre: 1'75

Surt els divendres

DELEGACIONS COMARCALS

OLOT
Màrtirs de Jaca, 9

RIPOLL
Trinitat, 6-2.º

GIRONA
Carme, 13

PALAMÓS
FIGUERES
Cervantse, 3

PUIGCERDA
Centre Republicà

STA. COLOMA
Clavé, 23

De cara a la realitat

Estem en vigílies d'ésser presentada al Parlament, per la Comissió dictaminadora, el projecte que ha de regular el problema agrari a Catalunya. Indubtablement que ha d'ésser d'una transcendència radicalíssima, car del contrari seria una llei que no s'ajustaria al preconitzat des de les tribunes pels prohoms de l'Esquerra Republicana en vigílies de les eleccions i estaria divorciada amb les aspiracions del poble que els votà.

S'ha acabat el viure de promeses; hem entrat en període de realitats. El poble amb un entusiasme ben palès va portar al Parlament, majoria absoluta de diputats de l'Esquerra Republicana, i aquests tenen el deure ineludible d'imposar plenament el seu programa. L'Esquerra Republicana de Catalunya, és la majoria del país i aquesta majoria és precis, per al seu bon nom propi, que es faci respectar, i que sense vacil·lacions de cap mena segueixi avant cap a adquirir, pel poble que ho espera, les reivindicacions justes que se li varen prometre, i que sota cap pretext se li poden negar.

És de necessitat per als homes de l'Esquerra, fins per al mateix partit, que no es demori la presentació i promulgació de l'esmentada Llei, car al nostre darrera hi ha ja elements que esperen el fracàs del nostre partit per fer-ne una arma per a decantar les multituds cap a ells. Nosaltres, que també veiem que els homes del partit sembla potser s'adormen una mica damunt els lloers del càrrec que ostenten, els ho denunciem, no per blasmar llur actuació, sinó per a prevenir-los de què el poble comença a perdre l'optimisme i la fe que havia posat a l'Esquerra, per creure que els seus prohoms sols volen fer-nos viure de promeses i que tot l'amor a la classe treballadora es resumeix en demagogia pura: tot per amor a uns càrrecs i a unes pessetes i a l'orgull de figurar.

Cal que els homes del nostre partit vinguin amb fets, no més amb promeses, a demostrar que es treballa, i per fer renéixer en el si de tots els ciutadans aquella febre entusiasta, aquell amor i esperança tan palès en els millors temps de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

Nosaltres que vivim entre el poble, que seguim les poblacions en assemblees i altres actes amb companys que militen o que almenys votaren els homes del nostre partit, que ens mereix la mateixa consideració i respecte l'obrer del camp o de la ciutat que demana unes millores justes, que li pertanyen, que el conseller d'organisme encarregat de concedir-les, que votarem per primera vegada a la República i, per tant, a l'Esquerra Republicana, restaríem defraudats i ens en creuríem també responsables si amb els nostres esforços no contribuïem a què l'únic partit que hem militat predomini i s'enalteixi cada dia més, seguint irreductible cap a la completa realització del programa marcat.

Hem de tenir en compte que no n'hi ha prou de promulgar lleis; és precis que després sapiguem fer-les complir. Hem de tenir en compte que seria més gros el fracàs crear lleis que no s'han de complir que el no crear-les. Fa falta energia, esperit de Justícia. El mateix la Llei de Reforma Agrària com les demés que han anat i aniran al Parlament és necessari que s'apliquin inexorablement, caigui qui caigui, pesi a qui pesi, car si les deixem a mans del 95 % de jutges i funcionaris de l'Estat o de la Generalitat que són monàrquics, no obstant i ostentar un càrrec d'organismes republicans, totes les lleis que per si soles tinguin un ample esperit revolucionari, restaran sols inserides en el Codi o en els Butlletins de la Generalitat, car ja es cuidaran molt bé ells d'obstaculitzar-les i fer que el poble no n'hagi esment o almenys li retallaran tot el

que puguin. El poble per si sol, avui no té autoritat per fer-se complir cap Llei, ja que aquesta ampara tots els obstaculitzadors que hi pullulen i el comanen, sense que pugui fer gran cosa per a defensar-se'n. Ha de donar-se autoritat als pobles i organismes del partit, i aquest, tinguem-ho entès, és l'únic camí amb el qual poden solucionar-se molts conflictes i contribuiria a què mai aquest perdés la confiança. Avui el poble sols serveix de tamboret perquè uns homes escalin un poder i uns càrrecs, que després, encara que no li serveixin o pitjor, que siguin els seus botxins, ha de pagar-los i tolerar restin sense sanció llurs disbarats. Si no anem cap a aquest camí, començant en els pobles petits i acabant a les grans ciutats a fer una depuració amb regla, no serà mai la nostra República el que els republicans voldríem; no serà mai Catalunya el que aspirem els catalans autèntics, sinó que tot es resumirà a una República de funcionaris monàrquics i republicans monarquitzats per aquests que viuran tranquil·lament a l'esquena del poble. Els hi tolerarem? Ca, no, reaccionem i evitem-ho, foragitant de nosaltres als que amb propaganda embaucadora van amb mires a pescar un càrrec, i paguem i posem-nos al costat dels homes que amb menys promeses ens aporten realitats.

Si donant una prova d'amor propi, guiàvem els nostres passos vers aquest camí, fariem un gran servei a la Democràcia, a la vida i dignificació de Catalunya i de la República.

PERE LLONGARRIU

Argelaguer, agost de 1933.

Els fets d'Olot

Per ésser cosa que ha apassionat molt, ens creiem en el deure de transcriure del Diari de Sessions del Parlament de Catalunya els discursos que sobre aquests fets feren el Conseller Primer senyor Carles Pi i Sunyer i el nostre company A. Dot-Arxé.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Contestant les paraules del senyor Ventosa i Calvell, jo he de començar fent, respecte a la qüestió de caràcter general de la llibertat de propaganda de tots els Partits polítics, una afirmació rotunda i categòrica. Aquesta afirmació és que és convenciment absolut del Govern de la Generalitat que ha d'ésser completament lliure l'exposició d'idees, que de cap de les maneres pot ésser minvada aquesta facultat, i que el Govern, per tant, ha de fer tot el que de la seva autoritat sigui possible per a fer respectar la llibertat d'exposició i de propaganda de tots els sectors d'opinió.

Després d'aquesta afirmació de caràcter general, contestant les primeres paraules del senyor Ventosa quan es referia a incidents anteriors a l'acte d'Olot, jo he de parlar ara concretament d'aquest acte. Jo he de dir que les nostres informacions, recollides de diverses autoritats, però totes elles coincidents, ens presenten els actes d'Olot en un aspecte una mica diferent de l'aspecte en què la volgut presentar el senyor Ventosa i Calvell. El senyor Ventosa i Calvell s'ha referit diferents vegades, al llarg del seu discurs, a la responsabilitat del Govern, per una banda, i a la responsabilitat del Partit polític d'Esquerra Republicana, per altra. Parlant després del que fa referència al Govern, jo he de rebutjar des d'aquest moment tot el que es refereix, en el discurs del senyor Ventosa i Calvell, a la suposició que nosaltres veníem a imposar una dictadura de Partit, perquè en els actes d'Olot no hi hagut cap intervenció del Partit d'Esquerra Republicana. (Molt bé! en la Majoria.) Si es volgués una demostració seria ben clara: entre tots els ferits i els detinguts, que n'hi ha diversos, n'hi ha que són del Bloc Obrer i Camperol i n'hi ha que són de la Lliga; no n'hi ha, en canvi, cap de l'Esquerra. Per tant, jo he de rebutjar absolutament la imputació que feia el senyor Ventosa i Calvell de què això es refereix a un acte del Partit d'Esquerra per a pertorbar la celebració d'actes del Partit de Lliga Catalana. En quant al fet concret, anant ja al que fa referència, no al Partit, sinó al Govern, es recordarà el senyor Ventosa i Calvell que divendres darrer es va acostar al Conseller de Governació i al que ara parla i els va indicar la sospita que ell podia tenir que hi hagués intenció de suspendre, no de pertor-

bar, de suspendre, el míting d'Olot; i aleshores, tant el Conseller de Governació com el que parla, van dir al senyor Ventosa que el seu criteri era el que he exposat abans: havia de deixar-se exposar lliurement totes les opinions i que, per tant, ells farien les gestions oportunes davant de l'autoritat per tal que aquest acte no fos suspès. I, efectivament, aquestes gestions foren fetes i l'acte d'Olot no va ésser suspès i va començar a celebrar-se. Una vegada començat l'acte d'Olot, aleshores, efectivament, hi ha haver per part d'alguns elements situats a la part alta del teatre, va haver-hi unes manifestacions de protesta, unes manifestacions d'hostilitat, i aleshores — i aquest és el punt concret al qual jo vull referir-me, no donant-li tampoc una intenció polèmica, perquè jo també voldria, com el senyor Ventosa i Calvell, elevar aquest assumpte i treure-li la part aquesta de la incidència purament personal, o local, de l'acte d'Olot, però que de totes maneres és necessari dir per a restablir les coses al lloc on estan — aleshores una sèrie d'elements de Lliga Catalana, joves la majoria, forasters a la població d'Olot, que estaven al teatre, varen pujar a la part alta del dit teatre i començaren els actes de violència com a contestació a les manifestacions d'hostilitat que hi havia hagut primer, i llavors es va produir la collisió, la topada, els incidents, no diré els més greus, però sí els més importants de l'acte. Per això, quan el senyor Ventosa i Calvell em deia que no voldria fer-me l'ofensa de preguntar-me si era contrari a la violència, li he de dir que, efectivament, sóc en absolut contrari a utilitzar els procediments de violència, però li he de dir també que sóc contrari a la utilització d'aquests procediments tant si venen dels rengles comunistes com si venen dels rengles de Lliga Catalana. (Molt bé! en la Majoria.) Amb posterioritat a aquest acte, ha dit el senyor Ventosa i Calvell, que el senyor governador civil havia pres totes les mesures disciplinàries per a la condemna i càstic amb respecte als avalots del míting d'Olot. Jo he de dir, perquè vegi el senyor Ventosa i Calvell, ja que deia que aquestes autoritats que estaven sota el Govern de la República acataven les nostres suggerències, he de recordar al senyor Ventosa i Calvell que, efectivament, aquestes mesures no foren necessàriament preses després del míting d'Olot,

sinó abans d'aquest míting amb ocasió dels incidents de Figueres i d'altres llocs, seguint ja precisament aquest mateix criteri d'autoritat del governador de Girona; tenint aquest convenciment que l'autoritat ha de permetre l'exposició de tots els criteris, va prendre ja aquestes mesures, i el mateix governador de Girona, com a conseqüència de l'acte d'Olot, ha obert una informació per a depurar fins el fons el que hagi passat. Per tant, al que fa referència a la nostra influència sobre les autoritats, completament ajustada al compliment del seu deure, hem de dir que nosaltres estem absolutament satisfets del procedir del senyor governador civil de Girona. Crec que per més que el senyor Ventosa i Calvell volgués extreure la nota, no podria — i recullo amb complaença les paraules del senyor Ventosa i Calvell —, fer una censura al governador civil de Girona per la seva actuació amb motiu dels actes celebrats a l'extingida província de Girona.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Voldria posar en les meves paraules el mateix to que havia posat en la primera intervenció, i he de dir, abans que tot, contestant a la primera part de la rectificació del senyor Ventosa i Calvell, quan ell parlava dels propòsits decididament pertorbadors de l'autoritat local d'Olot, que em sembla que ha exagerat tant amb tintes negres la nota, que serà molt difícil de fer creure algunes de les coses que ell ha indicat, com per exemple, l'organitzar un repartiment de premis en un altre local precisament a la mateixa hora, suposant que això pugui ésser motiu per a pertorbar l'acte.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: En el mateix local.

El Sr. CONSELLER PRIMER: De manera que jo, aquesta part que insinuava més que no afirmava el senyor Ventosa, ha de deixar-la també de costat, rebutjant-la. Però, en canvi, en la rectificació del senyor Ventosa i Calvell hi ha hagut una part que jo considero molt més greu, i la considero més greu, no sols pel fet que el senyor Ventosa en la seva improvisació l'hagi dit, sinó pel fet de l'adhesió entusiasta que els seus companys de Lliga Catalana han donat a les paraules del senyor Ventosa, i és quan ell emprava uns arguments — permetim el senyor Ventosa — de tipus absolutament feixista. (Molt bé! en la Majoria.

Grans protestes en la Minoria de Lliga Catalana, alguns dels senyors Diputats de la qual dirigeixen, indignats, frases als senyors Diputats de la Majoria.) Completament feixista, quan parlava de la necessitat de contestar la violència amb la violència. (Segueixen les protestes de la Minoria de Lliga Catalana. Rialles en la Majoria i Minoria socialista. La Presidència, enèrgicament imposa ordre.)

Comença a ésser hora que, després d'haver rebut nosaltres una pila de blasmes i una pila de crítiques, insinuant possibilitats d'aquest ordre, nosaltres també tinguem dret, quan es veuen manifestacions d'una índole així, de denunciar-les públicament. (Molt bé, en la Majoria.) I en aquest cas no hi ha res que representi més aquest esperit que nosaltres condemnem, que el fet de la valorització per la pròpia intel·ligència, del que són les agressions i de la manera de contestar-les. Perquè aleshores el senyor Ventosa, ha dit: Nosaltres, no varem fer res més, allà, que contestar a la violència amb la violència, a l'agressió amb l'agressió, i aquesta valoració distinta del que són unes simples manifestacions d'hostilitat al que representa una agressió de caràcter material, el fet de que vosaltres passeu d'aquesta manera tan senzilla, del que és senzillament una expressió, que podríem dir sorollosa, a una agressió de caràcter material, és el que dona aquest to i és el que dona aquest caràcter a les paraules que deia el senyor Ventosa. (Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.) Jo no voldria, en aquest cas, enfondir aquesta qüestió. Jo voldria que aquesta qüestió ens servís perquè no es repetissin incidents d'aquesta mena, però al mateix temps, nosaltres no podem venir en aquest cas en una situació d'acusats, perquè la raó, en aquest cas, en el que fa referència a Esquerra, pel que he dit abans, no està en la V. S. ni en els bancs que representa. (Molt bé, en la Majoria. Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.)

Hi han hagut incidents — les informacions ho demostren —, però tinguis en compte que els elements joves forasters a què abans s'ha fet referència, varen pujar a la part alta del teatre amb una pila de porres — i l'arma aquesta, la porra, no és una arma que sigui massa de civilització —, varen pujar-hi amb un propòsit decidit d'agressió.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: I varen agredir al fill del senyor Ventosa amb una porra! Els mateixos de la Lliga! (Rumors i rialles en la Majoria i Minoria socialista.)

El Sr. CONSELLER PRIMER: La V. S. ja sap que, precisament perquè els que pujaren a la part alta del teatre anaven armats, que els altres desferen les butaques per armar-se també. També és sabut el cas d'un jove que amb una pistola amenaçava, he de creure que sols per a fer por, a dues noies que no feien pas més, en aquest cas, que manifestar-se sorollosament. (Rumors

en la Minoria de Lliga Catalana. Alguns senyors Diputats de la Majoria assenteixen les paraules del senyor Conseller Primer.) Com he dit abans, hi ha una desproporció evident entre la manifestació d'aquestes noies i l'amenaça que se les hi feia. (Segueixen els rumors, que la Presidència talla.) I si això es vol demostrar, hi ha en mans de l'autoritat — ja he dit abans que feia una informació el Governador civil de Girona — una de les porres recollides. De manera, que no són coses aquestes que es diuen, sinó que hi ha el fet tangible, el testimoni material d'aquesta, diguem-ne, provocació d'agressió que hi havia per part dels que pujaren a la part alta del teatre. Tot això és cert i hem de fer tots els possibles perquè no succeeixi; però, hem d'ésser tots, no hem d'ésser nosaltres, sinó tots. Com ja he dit abans, nosaltres tenim el propòsit decidit que aquests fets no succeeixin. Això ho he dit ja abans que la polèmica desviés les nostres intervencions, però les meves primeres paraules, contestant el senyor Ventosa, han estat aquestes, i jo em ratifico plenament. És el nostre propòsit decidit, el propòsit del Govern, que tots els sectors d'opinió de Catalunya, amb tot el suport de l'autoritat, puguin expressar lliurement les seves opinions i els seus criteris. (Molt bé! molt bé! en la Majoria.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Com que el senyor Ventosa i Calvell m'ha mostrat, en el punt crític de la definició del feixisme, com una mentalitat confusionària, jo em veig en l'obligació d'explicar-li, encara que sigui d'una manera concisa i en la forma tot el més sobria possible, quin és el meu concepte del feixisme o de la mentalitat feixista.

Consisteix en aquest cas, i ja hi feia referència quan parlava el senyor Ventosa i Calvell, quan un Partit polític, en aquest cas Lliga Catalana, va, per exemple, a Olot i, paral·lelament amb els elements que van a parlar allí, a fer el convenciment verbal de les raons i dels arguments, porten juntament una sèrie de joves armats de revòlvers, de pistoles i de porres. (Protestes i rialles en la Minoria de Lliga Catalana.) És aquesta coexistència de les dues coses, el que li dona aquest sentit. (Segueixen els rumors.)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No és veritat.

El Sr. DOT: Armats de pistoles i porres. (Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.)

El Sr. CONSELLER PRIMER: El senyor Prunés, Governador de Girona, té una d'aquestes porres.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: ¿Porta alguna marca, per a saber-se que és de la Lliga?

El Sr. CONSELLER PRIMER: Hi ha tots els testimonis, senyor Vallès i Pujals.

(Rumors i protestes en la Minoria de Lliga Catalana.)

El Sr. DOT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Dot.

El Sr. DOT: Jo havia demanat la paraula per a fer un prec, precisament relacionat amb l'afer que ha portat aquí el senyor Ventosa i Calvell; naturalment que en un altre sentit, però ja que hi ha hagut aquest prec i la resposta concisa, que ha fet el senyor Pi i Sunyer, i no ha pas pogut contradir el senyor Ventosa i Calvell en quant feia referència a la qüestió d'Olot (Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.) jo voldria solament que no quedessin en peu dues o tres afirmacions que ha fet el senyor Ventosa. Per tant, seré molt breu.

Una d'aquestes afirmacions és la del canvi de local. Si la V. S. està el suficientment assabentat, sabrà de sobres molt bé que abans d'anunciar-se el míting de Lliga Catalana a Olot, ja s'havia disposat aquell teatre per al repartiment d'uns premis. Per tant, si hi havia pertorbació en aquest sentit, era el míting de Lliga Catalana el que anava a pertorbar una cosa que ja estava disposada. (Rumors en l'esmentada Minoria.) Era molt natural, per altra banda, que l'autoritat local volgués que un míting, que podia o no podia ésser pertorbat — que les VV. SS. sabien que havia d'ésser pertorbat i la prova és que ja ho anunciaren dos o tres dies abans al senyor Conseller Primer i al senyor Conseller de Governació...

Els senyors VENTOSA I CALVELL I DURAN I VENTOSA: Suspès, suspès.

El Sr. DOT: Suspès, però la suspensió devia ésser per temor a la pertorbació. (Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.) Era molt natural, doncs, que l'autoritat local no volgués de cap manera que un acte d'aquesta classe es celebrés on havia d'haver-hi aquell repartiment de premis.

Una altra cosa és, naturalment, el que fa referència a les porres. Hi ha precisament infermers que curaren gent lesionada que pertany al Partit de les VV. SS., que vegeren com alguns d'aquests ferits es tragueren la porra i la pistola de la butxaca i la deixaren damunt la taula. (Rumors i protestes en la Minoria de Lliga Catalana.)

El Sr. MIRACLE: No era una porra, era una metralladora! (Rialles en l'esmentada Minoria.)

El Sr. CONSELLER PRIMER: Amb bromes no es desvirtuen els fets.

El Sr. SOLER I BRU: Encara no, però potser ja vindrà!

El Sr. DOT: Una altra cosa; les VV. SS., d'una manera insidiosa, atribueixen, precisament a la primera autoritat d'Olot, una manca de prevenció per a evitar els conflictes que poguessin sorgir; però jo els he de dir una cosa: a Olot no havia passat mai cap acte d'aquesta mena, fins que hi vingué Lliga Catalana.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: I Compte! Compte el feriren d'una punyalada en aquell mateix teatre! (Rumors.)

El Sr. DOT: Jo solament vull dir això. Unicament hauria de referir-me a les indicacions que fa el Governador civil de Girona que, tractant-se de l'Alcalde d'Olot, diu que aquest distribuï convenientment les forces de què disposava, a l'interior del local, amb el fi de mantenir-hi l'ordre, i ordenà a la Guàrdia civil que quedés a la caserna, per a disposar-ne a la primera demanda. (Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.) Com que fou qüestió d'uns moments, i els actes es desenrotllaren d'una manera tan ràpida, quan foren a dir que al Cinema Ideal Parc passava quelcom, en aquell mateix moment venia la policia local a assabentar que s'havia suspès l'acte pels fets ocorreguts. No sé aleshores què havia d'anar-hi a fer la Guàrdia civil, si recollir els ferits, o metral·lar els que sortien del míting!

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: Això haurien volgut! (Rumors.)

El Sr. DOT: Per tant, jo, després d'això, no he de fer més que quedar satisfet que el senyor Ventosa i Calvell també protesti que passin aquests fets. Nosaltres som els primers que en protestem. El que hi ha és una cosa: És que el senyor Ventosa i Calvell sabia precisament que entre els forasters que vingueren a Olot, hi havia una persona interessada, de la seva família. (Les darreres paraules del senyor Dot promouen un gran aldarull. Se sent que diversos senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana criden: "Això és intolerable!" "Que expliqui aquestes paraules"; alguns senyors Diputats de la Majoria contesten les paraules dels senyors Diputats de la minoria esmentada. La Presidència imposa ordre.)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. DOT: La premsa ha publicat un nom, que jo suposo que és cert.

Els senyors CASABÓ I VIDAL I GUARDIOLA: ¿Però que no podia anar-hi un fill seu?

El Sr. PRESIDENT: No és res ofensiu el que ha dit el senyor Dot. El senyor Ventosa i Calvell té la paraula.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Tot el restant no m'interessa. Solament per tractar-se d'una persona de la meua família, alludida pel senyor Dot, jo he de dir-li...

El Sr. DOT: Ha estat el senyor Vallès i Pujals qui primerament l'ha alludit.

El Sr. PRESIDENT: Perdoni, senyor Ventosa, i potser la discussió anirà millor. Sembla que en una interrupció del senyor Vallès i Pujals havia alludit el seu fill, dient que havia estat ferit, i el senyor Dot no ha dit res per cap motiu ofensiu per a la V. S.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo he de dir al senyor Dot i als senyors Diputats, que no sé si trobaran natural que, anant jo des de Bagur, on em trobava, a Olot, m'acompanyés un fill meu, i si això representa o no representa un propòsit de provocació.

El Sr. DOT: Completament natural, no gens repartir cops de porra.

Croquis

CRÍTICA DEMAGÒGICA

En l'actual terminologia política es fa, com mai, ús i abús de la paraula i del concepte de demagògia, per part dels adversaris a les institucions governants. Sobretot a Catalunya els partits d'oposició esgrimeixen com arma constant el tret de demagògia, acusant amb aquest tret les accions de govern del partit que ostenta el poder de la Catalunya autònoma.

La demagògia, però, pot ésser patrimoni de tots, àdhuc dels que creuen tenir mans blanques en política; àdhuc dels que es pensen que són la quinta-essència de l'equilibri; àdhuc dels que s'adjudiquen el patrimoni del "seny" i de la capacitat. És que hi ha crítiques que són absolutament demagògiques i baixes de sostre.

Així, per exemple, per sectors que es diuen i són catalanistes, és demagògic l'ús del blasme irat i despítat d'ininterrompuda escomesa per blanc o per negre, que comporta un descrèdit a coses i persones que tenen en el seu haver mèrits de primer ordre difícilment superables, així com és demagògic aquest afany de sembrar la desconfiança contra els ressorts actuant en matèries com el traspàs de serveis que tenen una gènesi i un procés d'una complexitat extraordinària.

Etimològicament demagògia és la tirania de la plebs, però és evident que en la fraseologia política imperant, demagògia és l'intent de desviació del corrent popular del recte camí adequat per medi d'una acció negativa per excés o per defecte. En aquest

cas la crítica que es fa de menyspreu, de dicteri, de rebaixament, és demagògia. La desconfiança que es propaga amb un dèria descomposta, és demagògia. L'atribuir tots els mals i totes les tares a l'adversari, presentant-se a si propis com els únics purs, els únics capaços i els únics orientats, és demagògia.

El nostre etern sentit de dissociació i l'afany inveterat de traveta, fan que en aquest moment crític per Catalunya, veiem com els crítics s'excedeixen, i incorren paradoxalment en el mateix pecat dels que blasmen a l'adversari. Pi Sunyer tenia raó en dir que el futur judicarà acerbament els excessos demagògics de l'actual crítica d'oposició.

LA LLEI MUNICIPAL CATALANA

La part desglossada de la llei municipal que es discuteix en el Parlament de Catalunya, tracte de la constitució dels futurs Ajuntaments, els primers de la Catalunya autònoma, i del sistema electoral que s'haurà d'emprar en les eleccions de la primera quinzena de novembre.

De l'articulat aprovat fins el moment d'escriure aquestes ratlles ens permetem dissentir de les renovacions bienals que s'imposen. Creiem que les renovacions municipals haurien de fer-se de quatre en quatre anys, per dues raons capitals, entre altres de secundàries: primer, perquè en quatre anys es pot desenrotllar una actuació adequada que no és possible en dos, majorment si gravita damunt la proximitat d'unes eleccions, efecte del qual és molt difícil poder-se substraure; segon, perquè s'evita el cansament i l'esforç que representa una consulta més al cos elec-

toral. La raó de què amb la renovació biennal s'evita l'estancament d'uns homes que poden desfermar l'animadversió popular, evitant els perills de què el seu fracàs perjudiqui els interessos generals i permeti que aquests trobin remei en la renovació, és una raó que no pesa prou donada l'actual constitució dels partits polítics, que són els que han de disposar de ressorts per a corregir aquell perill i els que en definitiva han de tenir, per damunt dels seus homes representatius, orientació i pensament de govern, si volen complir amb l'alta missió que les necessitats de l'hora els imposen.

Entenem, d'altra banda, que els Ajuntaments s'haurien de constituir en primer de juliol i no per cap d'any, perquè ja confeccionat el pressupost els nous consellers tenen que moure's durant tot un any dintre el peu forçat d'una regulació econòmica que no han elaborat, amb tots els inconvenients que això pot comportar. En canvi la constitució pel juliol, permet fer l'experiència d'administrar per mig any un pressupost i preparar amb temps el nou pressupost en el qual es pot vessar el pensament del partit governant.

L'encert de constituir Comissions de Govern, s'hauria completat amb el nomenament de presidents de les Assemblees municipals, que ultra descarregar la tasca dels que exerceixen el govern directe, permet que aquests, i sobretot el primer conseller, responguin en els debats que s'entaulin amb una major llibertat de moviments. En últim terme hauria estat millor, en ús i respecte de l'autonomia municipal, que s'hagués deixat en llibertat als Ajuntaments a designar o no l'esmentat president.

Lleis làiques

L'essència de la República no hi ha dubte que la constitueixen les lleis laiques; però en el que no hi ha cap dubte, també, és que en llur implantació, el republicanisme espanyol tindrà que lliurar lluites aferrides, cosa que es podia evitar en un principi, implantant-les per decret, tal com es féu en el Ministeri de la Guerra, i avui no tindriem que lamentar que la reacció hagués pres tan de pressa les posicions per a defensar els privilegis per mitjà dels quals la clericalia endogalà el poble per segles. És un error que podríem pagar-lo car; però si en primer temps es cometé, és precis rectificar-lo, imposant-les per coacció de la força si fóra necessari, esgotant tots els mitjans coercitius, per a evitar el manament a elles; però, sobretot, procurant que els fets concordin amb les paraules, fent impossible la difamació; que les autoritats que es nomenen republicanes, esquerranes i laiques, siguin les primeres de complir-les en totes les parts i sense vacil·lacions. És aquest el nostre principi bàsic! Que l'autoritat sigui la primera de donar exemple. Perquè avui, el poble critica els actes de llurs autoritats, i si aquell troba una fallida en elles, la pregona tot seguit i fa cas omís, com en temps de la Monarquia, de les lleis de la República.

Ha d'ésser aquesta la nostra moralitat! Tot el demés que es digui és endebades. El poble espera fets i no paraules! Ha passat l'engrescament del parlamentarisme de galeria! El que ens falta són realitats i no promeses! Aquestes, si no han de complir-se, quantes menys millor.

El liberalisme històric, que sembla acceptaria el senyor Ossorio Gallardo, a les esquerrés, modernament, els seria i els pot ésser, si el posen a la pràctica, la mort; perquè avui, els embats de la política són altres que els del segle dinou; perquè cada dia ens hi acostem més, sigui pel temps o el que sigui, a la política en dos grans sectors, que a la fi i en el futur, serà la gran realitat que estem pressentint. És ben clar que, si en una democràcia ens hi sentíssim tots bé, seria l'ideal, i amb un liberalisme platònic a ultrança, que tot marxés com una seda, podríem esperar que això fora un paradís, però malauradament n'estem molt lluny, o sinó, donem una mirada imparcial al món i sols hi veurem la devallada moral en totes les nacions, d'una classe, que fa esforços inaudits per a sostroure's d'ella.

Si no patíssim aquesta centralització, que malgrat del règim estatutari infecta l'ambient espanyol, sigui per manca d'una comprensió germanívola o per altres coses que no són del cas ara, però més que res per una campanya que han portat a cap polítics de dreta, i el que és més de dordre, polítics de l'esquerra, els serveis de l'Estat serien

renovats més eficaçment, si notarien els efectes de l'escombra republicana, però no és així; aquell mal que durant la Monarquia fou el més greu, encara continua essent-ho en República i així veiem amb dolor, que els organismes creats avui, són molts d'ells, una cosa morta, sense esperit de renovació, perquè dins d'ells s'hi apleguen una munió de gent indesitjable, que ha trobat el moment propici, amb la capa del tecnicisme, d'infiltrar-se en els dits organismes i fer marxa enrera en l'alcanc de les lleis, desvirtuant-les. Nosaltres no ens queixem per manca de lleis noves, no; nosaltres ens queixem de la blandor en nomenar els empleats que els han de donar curs, mentre republicans dignes s'estan morint de fàstic contemplant-ho. Si senyors, encara que molts dels republicans no tinguessin el grau de coneixements per servir a l'Estat, el servirien amb més fe que molts dels que avui ho fan; a més, si no s'ha fet així, ja queda demostrat que tots els càrrecs o la majoria, estan en mans de gent contrària a la República, perquè els que fins avui han estudiat a Espanya les carreres de l'Estat han estat la gent de pessetes, o bé els aplegats al sol que més escalfa. Ens trobem amb nombre de Comissions a cada Municipi, que per no ésser controlades no funcionen les més, i les menys funcionen amb dificultat per nomenar "genteta" com a President d'elles, tal com deia l'ACCIÓ CIUTADANA.

Si sabessin el mal que ens fa, que els alcaldes, diputats i consellers republicans d'esquerra, siguin laics d'una manera tèbia, potser es rectificaria el camí emprès per elements que haurien de donar llum. Nosaltres en el comble de la benevolença volem creure que no se'n donen compte, però una vegada més donem el crit d'alerta. Cada vegada que hi ha una mort republicana, després de dordre'ns d'ella, mirem el periòdic amb recança, perquè ens han deixat defraudats una vegada més: "L'enterrament no fou civil" — diem nosaltres — i plorariem en contemplar que, homes que en vida, en un moment de liberalisme platònic han votat lleis laiques, i quan moren neguen allò que en vida foren. És clar que moltes ve-

gades són els familiars els culpables, però no n'hi ha prou. Necessitem una fermesa més gran de caràcter. En aquests moments no n'hi ha prou ésser providents, patriotes i catalanistes; en aquests moments manca que, històricament, deixi plasmades una nova Espanya i Catalunya. Nosaltres som catalanistes, però abans que tot som republicans, perquè bé massa sabem el què podríem esperar d'una Catalunya monàrquica. I, després de tot, per alguna cosa ens posarem el nom d'Esquerra. Això vol dir, que ella ha de tractar aquesta malaltia en llurs rengles; i sense miraments; sinó vindrà la paròdia de la frase ja cèlebre del nostre Carner: "O bé la República acaba amb en March o ell acabarà amb la República".

L'Esquerra ha tingut (i potser té encara) dissidències dintre del Partit, precisament per conservar dintre d'ella elements que, sense proposar-s'ho, potser, són pertorbadors. Nosaltres voldríem escriure mots de lloança sempre, però veiem coses que no ens agraden i les diem, pesi a qui pesi, i contra gratcient de molts.

Anem amb deliri a la conquesta de l'ensenyament laic. En ell, potser, posem les millors esperances, perquè la seva obra serà feta més poc a poc, però també serà més duradera.

Les Comarques esperen molt de l'Esquerra, encara, però que no siguin defraudades una vegada més. És hora encara, d'estar en peu de guerra. Els pobles donem la veu de perill, per no tenir algun dia que defensar amb les armes el que pot conquerir-se bonament.

NARCÍS SUNÉ

Tortellà, agost de 1933.

SENYOR MANUEL CARRASCO I FORMIGUERA:

No us negarem pas que el que sou ho deveu als jesuïtes, tal com vàreu confessar en plena Cambra. En veritat, no desmentiu la procedència. Sou com ells, hipòcrita, sabent amagar quan us convé, les veritables intencions.

El que sí us neguen els electors de les comarques gironines és el que encara continueu dient-vos representant nostre. Mentiu! Cap home d'esperit liberal i demòcrata us admet com a tal.

I si en teniu algun dubte i en voleu una prova, veniu a les terres republicanes de Girona, com veníeu quan us convenia l'acta pels vostres baixos fins, i us ensenyarem el que és ètica política i dignitat ciutadana.

J. BALAGUER TORT
ADVOCAT
Progrès, 12 - 1.ª - 1.ª
Teléf. 153 Girona

Als ciutadans de la circumscripció de Girona

En ésser confirmat en el meu càrrec de Comisari Delegat de la Generalitat a les terres gironines, pleu-me adreçar una cordial salutació a tots els ciutadans d'aquesta circumscripció, pel bon regisme de la qual posaré tots els meus esforços i bona voluntat.

En aquests moments transcendentals en què Catalunya va entrant poc a poc al ple ús de la seva llibertat, cal que tots ens captinguem de la greu responsabilitat que l'exercici de la ciutadania imposa, recolzant tots i cadascú amb una franca i honesta actuació particular, al poder públic que, nascut de la lliure voluntat del poble, té per

única missió realitzar ço que el poble vol, desitja i espera.

Aquesta Comissaria té com sempre les portes obertes a tots els ciutadans de la República, i a tots atindrà amb igual atenció i amb tot el desig de complaure'ls en ço que sigui de justícia, i a la vegada també confia aquesta Comissaria que no ha de mancar-li l'ajut moral de tota la circumscripció en el difícil comès d'estructurar la nova Catalunya.

Així mateix confia, — i els mesos que porta d'interinitat li fan esperar que no serà endebades, — en el zel i llealtat dels funcionaris de la Comissaria, per a portar a

terme la seva tasca: i no dubtant que així serà, espera que tots els funcionaris, compenetrats de la importància dels moments presents, posaran en llur treball acostumat tot el fervor del més pregon patriotisme.

Anem a bastir una nova Catalunya: a la ruta ja fresada pel nostre predecessor, el mai prou lloat amic Sr. Josep Irla, hi portarem tot el seny de fer-nos dignes de l'excelsitud del moment present.

El Comissari,

J. PUIG PUJADES

Girona, agost de 1933.

Democràcia

Són molts els que fan ús d'aquest mot molt sovint, i si els sorgéssim la consciència, els trobaríem buida de tot sentiment democràtic, encara que vulguin pretenir alguns que ho són, tant en el camp dretà com en en l'extrem esquerrà. I, si més no, perquè tots en tinguin un coneixement més concret del concepte Democràcia, volem avui fer aquí una relació extractada de les idees humanitaristes sostingudes pel revolucionari socialista Blanch, en un manifest que redactà en començar la revolució del 1848 i publicada en el llibre "Positivo Despertar Humano".

"Tots els homes són germans. On no existeix la igualtat, la llibertat és una mentida. La República Democràtica Socialista és la salvaguardia i la font única d'aquesta Igualtat. La Societat només pot existir per la desigualtat de les aptituds i la diversitat de les seves funcions; però les aptituds superiors no deuen conferir majors drets; elles imposen més grans devers. Aquest és el principi de la Igualtat; la Associació, és la seva forma necessària. L'objecte final de l'Associació, és arribar a la satisfacció de les necessitats intel·lectuals, morals i materials de tots, per l'exemple de les seves aptituds diverses i el concurs de llurs esforços. Els treballadors han estat esclaus i servents; avui són assalariats; és necessari que arribin a la condició i situació d'associats. Aquest resultat no més es pot aconseguir per l'acció d'un poder democràtic i aquest és el que reconeix com a principi, la Sobirania del Poble, com a origen el sufragi universal i com objecte, la realització d'aquesta fórmula: Llibertat, Igualtat i Fraternitat. Els governants, en una democràcia ben constituïda, no són més que els mandatari del Poble i, per tant, són responsables i revocables. Les

funcions públiques, no són distincions, i tampoc poden ésser privilegis: no més són devers. La Llei, és la voluntat del Poble formulada pels seus mandatari; tots han d'obeir-la i acatar-la, però tots tenen el Dret d'apreciar-la públicament, perquè es canviï si és dolenta. La llibertat de premsa ha de sostenir-se i consagrar-se contra els errors possibles de la majoria, però no pot tolerar-se la insidiosa reaccionària o despota de cap mena, perquè la coaccionària i privària d'ésser instrument dels progressos de l'esperit humà. La educació dels ciutadans, ha d'ésser comú i gratuïta; a l'Estat correspon proporcionar-la. Tot ciutadà, ha de passar per la educació de soldat, sense que pugui lliurar-se per mitjans pecuniaris del deure de servir la pàtria. A l'Estat correspon la iniciativa de les reformes industrials, pròpies per organitzar el treball, de manera que aquesta elevi als obrers de la condició d'assalariats a la d'associats. És precís substituir a la comandita del crèdit individual per mitjà del Crèdit de l'Estat. Aquest ha d'ésser el banquer dels pobres, fins que els proletaris s'emancipin. L'obrer té els mateixos títols que el soldat i els mateixos Drets a l'agraïment de la Nació. L'Estat ha de proporcionar treball al ciutadà sà i vigorós i protecció i ajut al malalt i al vellet."

No volem per avui estendre'ns més sobre el particular, perquè és una qüestió vastíssima en la seva concepció, en la que tots els grans sociòlegs, passant per Víctor Hugo, Saint-Simon, Infantin, Bazar, Rodríguez, Comte, Carrel, Blanquí, Buchez, Decaën i d'altres, fins a Sixte Càmara, lluitador per la Democràcia a Madrid, Màlaga i Sevilla (1856-1857), acaben coincidint.

La República democràtica espanyola, porta una finalitat inspirada precisament en aquests sentiments, i cal esperar que passa a

pas vagi desenvolupant tot el sentit humà i social de la mateixa.

A Catalunya, la creació de la Caixa de Crèdit Agrícola donarà una embranzida formidable en el problema del camp. L'aplicació de Lleis a punt d'aprovar, que afecten a l'obrer en general, retir obrer, caixa d'invalidesa, atur forçós, etc. fins avui de minça efectivitat, donarà un impuls incalculable vers la rehabilitació proletària. I una sèrie de disposicions justes i liberals que estan en estudi, faran aviat del nostre poble una vertadera Democràcia, Cooperatista, Sindical, Social. Heu's ací, doncs, el que mols equivocadament no coneixen prou; i és que tenim massa a la bassa de la sang, mes el sentit de crítica i desprestigi, que la força de voluntat en el jo intern de l'individu i de la collectivitat, de posar per damunt de tot, el remei que cal a la salut del país, col·laborant tots a l'obra de Govern sense egoïsmes renyits amb la Democràcia.

A l'única cosa a què tenim un Dret i un Deure, és a salvar per damunt de tot, la vida de la República, exigint més efectivitat en l'aplicació de les lleis votades, per acabar de'scombrar tota la immundícia que en tots els organismes de Govern, encara segueixen xupant de l'Estat i el combaten.

Als governants, com a mandatari nostres, podem exigir-lis més energia, però cal que el Poble hi corroborï, perquè com deia l'Aragai a Olot, la Llei no és més que l'instrument i el Poble ha d'ésser-ne l'executor, doncs altrament, fóra com el pagès que tingués l'aixada, que en aquest cas és la Llei i la plantés al camp perquè ella per si sola fes la feina.

Col·laborant a la gran obra de reconstrucció del país, serem Demòcrates, i no de cap altra manera.

ARTEMI CASANOVAS

La Canya, juliol de 1933.

Comarques endins

En havent passat la calor i amb ella el treball intensiu del camp és necessari emprendre una aferissada campanya per tots els pobles rurals de les nostres comarques a l'efecte de portar als nostres camperols la sensació de què la República treballa per ells i que les promeses fetes pels nostres homes en les seves propagandes van convertint-se en esponerosa realitat.

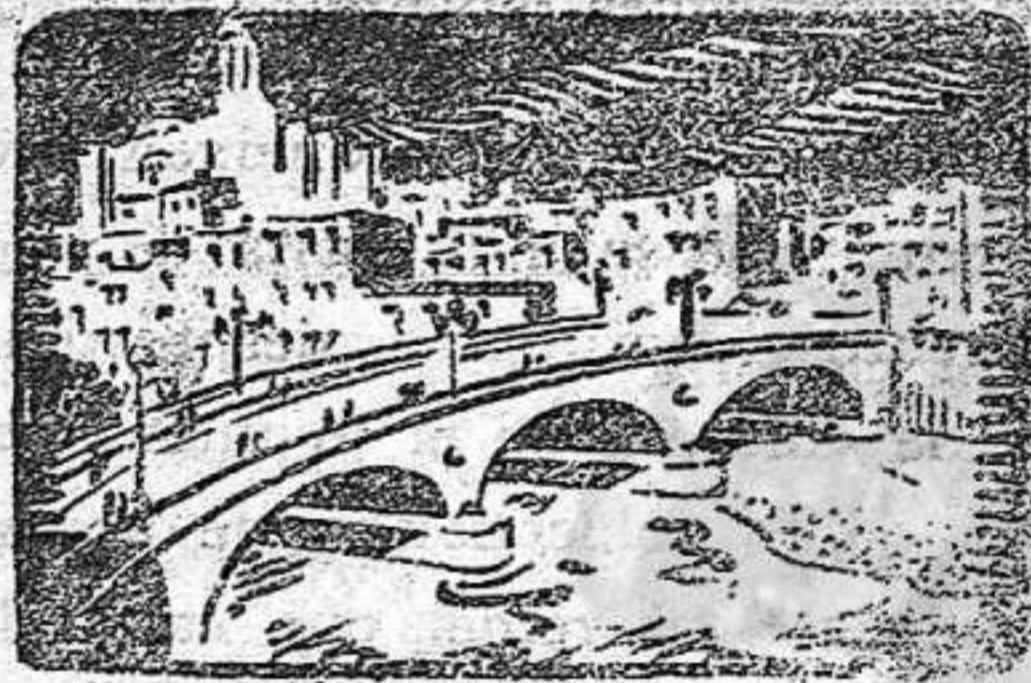
Les lleis republicanes, tals com la Reforma agrària, la de conflictes derivats dels contractes de conreu, la de contractes i arrendaments rústics i la del Banc Agrari entre altres, totes fetes de cara al camperol ensem que milloren la seva situació econòmica aixequen la seva ciutadania, convertint-lo d'esclau que era abans en home lliure.

Aquestes lleis, cal que siguin conegudes, no solament per a poder-ne treure tots els beneficis que elles reporten, sí que també per a poder contrarrestar

la malèvola campanya de les dretes, les quals no s'avenen a perdre els privilegis indignes que fins ara havien gaudit i empen tots els mitjans nobles i innobles per a desacreditar la República i els seus homes amb la cantarella prou coneguda de què el nou règim no ha fet res i de què anem més malament ara que abans.

Sortosament, però, aquests dos anys de República no han passat endebades i la gent de la nostra ruralia ja comença a ésser major d'edat i abomina i abominarà més cada dia la tutela d'aquells homes que, volent ésser els seus protectors el vexaven i li xuclaven la sang enriquint-se a les seves costelles.

Comarques endins, per atraure el fantasma de la reacció dels últims reductes que li queden. Comarques endins per a portar a la nostra pagesia calor d'humanitat i de justícia.

EL GIRONES

GIRONA

ELS NOMS DE LES AULES DEL NOU GRUP ESCOLAR "IGNASI IGLÉSIES". — Han estat donats a les aules del nou Grup Escolar "Ignasi Iglésies" els noms de:

Eduard Benot, escriptor i matemàtic, que treballà fins l'edat de 84 anys, i que el sorprengué la mort mentre preparava un dels seus erudits treballs filològics, que dirigí el col·legi de Sant Felip Nerí i més tard les càtedres d'Astrologia i Geodesia de l'Observatori de Sant Ferran, una de les figures de més relleu del passat segle, gran amic de Pi i Margall, al qual substituï en el cabdillatge del Partit Federal, massa oblidat per la generació actual.

El gran pedagog Francesc Loperena, pare del Diputat a Corts per Reus, director de l'Escola Normal en la primera època, quan l'Escola Normal estava domiciliada al

carrer de la Barca, avui casa de l'envelador senyor Comas, publicista i autor de varies obres pedagògiques i primer tinent d'alcalde republicà del nostre Ajuntament.

Mossèn Baldiri Reixac, mestre de Sant Martí d'Ollers (Vilademuls), on durant més de mig segle es va dedicar a l'ensenyament dels nens, i deixà un llibre que el féu immortal, titulat "Instruccions per a l'Ensenyança de Minyons", del qual se'n feren sis edicions.

El mestre municipal de Girona, Esteve Isern, la memòria del qual conserven encara alguns alumnes de Girona, i exalcen la seva bondat i els seus mètodes pedagògics d'ensenyament i sobretot el seu desinterès i bondat fent contrast amb aquells altres mestres que deien que la "lletra amb sang entra".

Antoni Balmanya, gran pedagog, mestre de Girona pels anys 1867, en el col·legi de Sant Tomàs, fundat i dirigit per Narcís Vinardell, pare del nostre amic, el gran publicista senyor Artur Vinardell Roig. Més tard, el senyor Balmanya va ésser mestre nacional d'Espolla, on va morir a edat molt avançada; el qual va dedicar tota la seva vida a l'ensenyança del seu llibre "Escritura manuscrita", del qual se'n feren moltes edicions.

I, per últim, el senyor Vilaret, de Cassà de la Selva, fundador i propietari del col·legi polític d'aquella vila, on els pares que volien ensenyar bé els seus fills, els envia-

ven allí, inclús internats, de fora la vila de Cassà de la Selva.

TEATRE. — Els propers dissabte i diumenge actuarà en el Teatre Albèniz la companyia del popular actor Josep Santpere, posant en escena les obres "La Reina ha relliscat" i "El papitu Santpere".

ACTE CONTRA EL FEIXISME. — Diumenge en el Teatre Municipal es celebrarà un important acte de protesta contra tot intent d'implantació d'un règim feixista a Espanya, i en qual acte prendran part significats elements.

ESPORTIVES. — L'equip "B" del Girona F. C., amb motiu d'escaure's avui divendres, la festa major de Bescanó, es desplaçarà a aquella població per a jugar un partit amistós amb el C. D. Anglès, disputant-se una magnífica copa ofrena de la directiva del Bescanó F. C.

L'equip del Girona estarà integrat per: Vilagran, Sidon, Garcia, Ayats, Pla, Carres, Serrano, Tries, Comes, Torrent, Xifra.

RECAPTACIÓ DE TRIBUTS. — El Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya, publica avui un decret organitzant el servei de recaptació de tributs en el territori de la Comissaria de Girona.

L'extremisme

Lenín ha condemnat l'extremisme revolucionari en un llibre publicat l'any 1920 i que porta el nom de "L'extremisme, malaltia infantil del comunisme". Ja abans, F. Engels havi aescrit aquestes paraules: "Els blanguistes (comunistes alemanys) creuen que pel sol fet de saltar les etapes mitjanes, la cosa està consumada i que, si per casualitat, un d'aquests dies provoquen un aldarull i el poder cau a les seves mans, el comunisme restarà implantat el dia següent. Per tant, si no poden fer això immediatament, creuran que no són bons revolucionaris. Quina puerilitat més ingènua la de presentar la pròpia impaciència com argument teòric!".

I faig aquestes cites sense proposar-me fer l'apologia del llibre de Lenín i de l'escrit d'Engels. M'acontento de fer-ne esment perquè es tracta de dos revolucionaris autèntics i perquè m'han vingut a la memòria després de considerar l'equivocada tàctica actual d'un sector del nostre obrerisme, que suposant-lo carregat de bona fe, agafa el problema pels cabells. I és d'això, precisament, del que vull parlar.

Que no se'n digui com a primera objecció que la fam no té espera, perquè els invitare a què em demostrin com la tàctica de violència que empren hagi alimentat un estómac desgraciadament buit. Conforme en què la fam no té espera, però i si la culpa de què existeixin estòmacs sense aliment fos

precisament de la tara d'extremismes de l'actuació obrerista de casa nostra, d'un temps ençà, no us sembla que seria una tremenda responsabilitat pels capdavanters? I això em sembla poder-ho demostrar en una altra carta, fent història només del que s'ha fet i considerant el que podia realitzar-se.

La tara pitjor de l'extremisme és la violència i la violència no condueix enlloc. Fixeu-vos que la violència provoca sempre la violència i això és una lluita que mena directament al caos. A més és il·lògica l'actitud d'aquests extremistes que condemnen la dictadura i la violència provocada des de dalt, i curen ells d'exercir una dictadura des de baix, perquè no és res més que una dictadura voler imposar a la força una idea. (Consti que em serveixo dels mots "dalt" i "baix" en el sentit en què vulgarment s'empren, car segons la meua manera de pensar el poder i la categoria, van de "baix" a "dalt".)

La violència, a més, en el nostre cas és completament innecessària dintre el règim democràtic en què vivim. Si no es veu altre remei per a fer avançar l'obrerisme, deixem un moment d'ésser apolítics i que les urnes del sufragi hi diguin la darrera paraula.

PER LLOGAR: Des de 1.er de gener de 1934 el local baixos del Casino Olotí.

Informaran al mateix Casino, de 9 a 10 de la nit.

raula. I que els nostres representants facin veure als entrebancadors de les reivindicacions obreres que som majoria i que tenim raó.

L'error dels extremistes és que es veuen amb cor d'emprendre la pujada plena de dificultats, d'una muntanya fins avui no explorada, renunciant a fer la clàssica i lògica siga-zaga. I el que no hagi après amb habilitat l'aplicació d'aquesta veritat a la realitat, no és un bon revolucionari.

Hom no es cansa de dir que tot evoluciona: doncs bé, és precís canviar la tàctica revolucionària i les antigues violències s'han de convertir en actuals habilitats i en la implantació estudiantosa de les idees. Treballadors de tots els països, uni-u-vos! Heus ací la consigna de Marx i Engels. La unió farà la majoria i, per tant, la força reflexiva.

Jo voldria una nova generació de lluitadors intel·ligents que compreguessin les noves corrents de la evolució, que arreconescin el romanticisme demodè de la frase de Lamartine: "Les revolucions neixen amb sang i s'alimenten amb caps de guillotina". Això és cafre i cursi. Els herois i els màrtirs d'un ideal han de passar a la Història.

Els nous lluitadors han d'ésser forts i sans i egoistes en el sentit humà de la paraula.

Res d'extremismes violents: reflexió, estudi, mètode, serenitat...

Això curaria la malaltia infantil dels nostres revolucionaris.

JOAN CAMPS

LA SELVA

CALDES DE MALAVELLA

Les dretes que sols serveixen per entorpir la marxa del progrés, es creuen que en les properes eleccions triomfaran; creuen que perquè ells ho diuen, Catalunya està cansada del comanament de l'Esquerra Republicana; Catalunya, amb el seu seny es dona compte de què l'hora de les esquerres encara no està acabada, que la tasca que encomana als homes que ostenten la seva re-

presentació, totjust està començada i que per aconseguir la seva plena autonomia és necessari que continuïn els mateixos homes, l'ideari dels quals és el benestar del poble català.

Si en proclamar-se la República hagués sin triomfat les dretes, avui Catalunya, no tindria el seu Estatut que condensa una part de les nostres aspiracions, perquè les dretes jamai han mirat pel poble, doncs sempre s'han aprofitat de la política per satisfer ambicions personals, i el que menys els interessava era la llibertat de Catalunya.

Triomfar ara la Lliga Catalana, seria el retorn del temps de la dictadura, seria l'enfonsament de tot el que la República i el Parlament Català han fet, i no és possible que el poble es deixi arrabassar les seves conquestes.

Quan el poble, cansat de totes les vexacions sofertes, durant el temps de la monarquia, va tenir el gest viril d'enderrocar-la, va condemnar les dretes a la seva total des-

aparició; massa noble, potser, es deixà emportar de l'alegria de veure's lliure de l'opressió i es descuidà de prendre les mesures perquè aquells homes que l'havien tingut esclavitzat no poguessin fer cap mal a les noves institucions i això va fer que aquests pensessin que estaven oblidades totes les calamitats que per culpa d'ells havien sofert els pobles ibèrics i es llançaren a la lluita coberts amb un lleuger barniç republicà, emprant la seva arma predilecta: la calúnnia. Infamaren a tort i a dret a tots els homes representatius del poble, les seves campanyes demagògiques foren a base de calúnnies, perquè no podien, lleialment, combatre els homes republicans.

Nosaltres que sentim amb tota intensitat el règim republicà, estem convençuts que els nostres homes han complert sempre amb llur deure i, com nosaltres, Catalunya sap a què atendre's a tots els ídols de les dretes monarquitzants.

A Catalunya, la Lliga Catalana creu que

el vot de la dona els donarà el triomf, però la dona també s'ha donat compte del concepte en què la tenien aquests homes, i no es deixarà enganyar, perquè sap que el qui li ha concedit el dret d'expressar la seva opinió és la República, i que votar per les dretes és anar contra d'elles mateixes.

La dona no podrà donar mai el vot a la Lliga Catalana, perquè aquesta no ha aconseguit mai cap llibertat per ella, al contrari, sempre l'ha arreconada i ha fet els possibles perquè no intervingués en les lluites socials. Ha estat Esquerra Republicana de Catalunya que, conceptuant la dona igual que l'home li ha concedit la lliure emissió de llur opinió.

La República, no ha fet cap distinció dels sexes, a tots els hi ha donat les mateixes atribucions, potser ha legislat més en favor de la dona tenint en compte que aquesta ha estat més oprimida, i proves en són, les lleis del divorci i de la paternitat. Amb l'una, la dona adquireix un relleu més important, perquè és més respectada dintre la llar, i amb l'altra s'acaba el martiri d'aquelles pecadores per amor que, enlluernades per la promesa de casament entregaven el més preat a un brètol sense consciència i que la llei antiga no el castigava, ja que l'amparava en perjudici de la dona.

L'anàlisi de la tasca feta per la República dona per resultat un superàvit enorme a

favor de les esquerres i el poble que ho sap tornarà, una vegada més, a ratificar-lis la seva confiança per continua la tasca empresa i per acentuar el matix esquerrà de la política catalana i poder fruit així de les avantatges del règim demòcrata i liberal que ens hem donat.

Al mateix temps de ratificar-lis la confiança, el poble exigirà que no es tinguin tantes contemplacions per als demagogs de la dreta i de l'esquerra perquè són els que pertorben la marxa ascendent de Catalunya; exigirà que siguin arrollats aquests homes que amb llurs estridències dificulten l'obra de Govern, doncs els uns per frenar els ímpeus del poble català i els altres per fer-lo anar més de pressa, portarien, de reeixir amb llurs temptatives, el fracàs més sorollós del nostre règim autonòmic. Com que el poble veu que els únics que porten un camí ben traçat és l'Esquerra i està convençut que sols amb aquesta podrà gaudir de totes les

millors necessàries, tornarà, quant serà l'hora, a donar els seus vots a l'Esquerra Republicana de Catalunya.

FREDERIC

Caldes, agost de 1933.

Els obrers que treballen a una casa han de tenir el mateix horari de treball, la jornada de vuit hores.

Els que es cuiden d'arranjat el jardí del "Vichy Catalan, S. A." en fan nou.

Es necessari fer complir el que disposa la llei.

OCASIÓ

Piano elèctric, bon estat, que val tretze mil pessetes, es ven a preu de ganga. — Raó: Cafè Colonial, Caldes de Malavella.

EXPRES-BAR

Situat a la Rambla - GIRONA - Telef. 119

Begudes de les millors marques

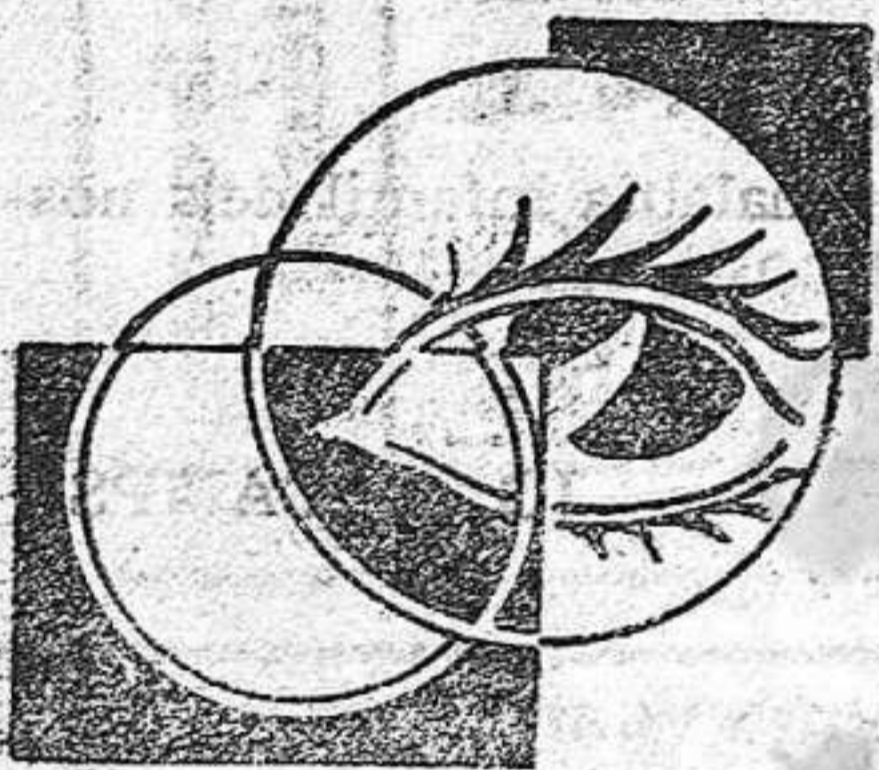
Ressopons econòmics

OBERT NIT I DIA

Del 1.er d'octubre al 30 d'abril, temporada de marisc

Ostres-Percebes-Almejes-Gambes

rebudes diàriament a les 5 tarda.

ESPIELL

—Vàreu llegir la informació d'"El Gironès" sobre els fets esdevinguts a Olot, en la ressenya dels quals, a grans titulars, ho atribuïa tot a gent de l'"Esquerra", malgrat ésser-los-hi provat que els incidents eren promoguts per elements aliens a aquesta agrupació?

—Sí que vaig llegir-la. I us diré que si no fos que setmanalment aquest setmanari vomita la seva mala baba i la seva bilis oliosa, n'hi hauria hagut per indignar-s'hi. Però, vós creieu que les persones sensates hem de molestar-nos cada setmana perquè un periodiquet escup calúmnies i insults?

—És cert. És incompreensible que tanta gent de la "Lliga" s'empassi dia darrera dia procacitats i més procacitats. "El Gironès" i "Clar i Net" gasten una tàctica i un lèxic idèntic als de la "Soli". Fins sembla mentida que els dirigents amb alguna solvència

no arreconin aquests biliosos i no els substituïxin per altres individus.

—Però, vós us penseu que la "Lliga" a les nostres comarques posseeix gent per cuidar-se dels seus periodiquets que no siguin els ja mentats de Girona, els capellans demagogs i difamadors de Figueres i algun tarllarot de Palafrugell?

—D'acord. Plenament d'acord.

Els saviasos d'"Acció Catalana Republicana", amb el reforç del Super-ome Amadeu Hurtado, han recargolat la seva campanya folla i reventista, que ja practicaren amb tanta o més intensitat que ara en aquell període gris de la República que coincidí amb la segona crisi.

Quin profit en tragueren? Aconseguiren, llavors, enfonsar l'"Esquerra" o enfonsar-se

ells mateixos? Recordin les eleccions del 20 de novembre.

I creuen ara que per més editorials de "La Publi", xafarderies de "Mirador" i ni-cieses d'"El Bé Negre" que publiquen, aconseguiran revolcar el cos electoral i encaminar-lo vers les seves gledes, plenes de saviesa, de preparació i de super-superioritat?

No veuen que l'únic que aconseguïen amb aquestes campanyes folles i verinoses és destruir el sentit convencional d'algun sector de les multituds, com tan admirablement els ha recordat Carles Pi i Sunyer?

Si haguessin escoltat la noble crida de Lleida i aquells sensats consells de "Gaziel", segurament tots hi hauríem guanyat i un millor enfortiment de l'"Esquerra"... i anullar el trist pervindre d'"Acció Catalana", destinada a fer ridícul i a sortir completament derrotada en totes les eleccions hagudes i per haver.

Marcellí Domingo ha parlat com d'immediata realització, a més de la Llei d'Arrendaments rústics, de les de rescat de Béns Comuns i creació del Banc Nacional Agrari.

Esperem veure-les convertides prompte en una realitat, única manera de donar un pas decisiu en una matèria tan important per a la República com és la Reforma Agrària.

BAIX EMPORDÀ PALAFRUGELL

La setmana passada estigué a Palafrugell el Dr. Mestres Puig, Cap dels serveis sanitaris de la Generalitat, per tal d'estudiar sobre el terreny, la forma de portar ràpidament a la pràctica el projecte de fer a la nostra vila un Hospital Comarcal. A tal objecte efectuà, amb individus de la dissolta Caixa d'Estalvis i de l'Ajuntament, una detinguda visita en les diverses dependències municipals destinades a serveis sanitaris de la qual quedà molt ben impressionat. Sembla que de la reunió que seguí a l'esmentada visita en sortiren acords molt favorables a la prompte realització dels lloables propòsits de la Junta liquidadora de la "Caixa d'Estalvis de Palafrugell".

En virtut del que disposen les noves lleis de la República, en aplicar-se a casa nostra la Llei de Congregacions Religioses, quedaran, a 1.er de gener propvenent, uns 200 alumnes, als quals serà necessari donar cabuda en nous locals destinats a escoles, ja que les nacionals avui existents són excessivament plenes d'alumnes.

En la darrera reunió de la Comissió Mixta local per a l'aplicació de l'esmentada llei, s'acordà treballar activament per tal de trobar els locals necessaris, amb les condicions

precises i a punt de funcionar a primers d'any.

Si res imprevist no tira per terra els treballs fets fins ara, s'apunta la magnífica solució d'habilitar per a escoles, de moment, el local de l'antiga fàbrica Torres, propietat del senyor Josep Torres Jonama, el generós donant de l'edifici que actualment es destina a Escoles Nacionals.

Es troben entre nosaltres els bons amics Manuel Felip i Alfons Mascort, disfrutant permisos d'estiu, procedents de Maó i Barcelona, respectivament, on estant complint el servei militar.

Pel nostre amic en premsa Guillem Geli, ha estat demanada la mà de la gentil mont-rasença Maria Bonal.

Enhorabones.

Els propietaris de terrenys lindants amb la famosa riera de l'Aubi, es proposen, d'acord amb l'Ajuntament, i ajudats econòmicament per aquest, eixamplar el llit de la riera a l'objecte d'evitar les inundacions cròniques, a què en èpoques de pluges ens dona l'esmentada riera.

Les obres començaran la vinent setmana.

El dissabte de la setmana passada corre-gué la veu de què la famosa estrella cinematogràfica Mariène Dietrich sopava a Can Batlle, de Calella. La part d'estiuejants que es pensen que aquesta gent no sopen i no fan coses com els altres, es traslladà ràpidament a Can Batlle, en proporcions alarmants. Quan més gran era l'entusiasme i més nombrosa la concurrència per veure sopar l'estrella, resultà que no era tal estrella i que un cap escalfat prengué per la Dietrich i féu la gran planxa. La dona en qüestió era una pacífica senyora de Cassà de la Selva que durant tot el sopar no sabia de què anava en veure tanta gent mirar-la menjar llagosta.

El prop-vingent diumenge la cobla "La Principal", de La Bisbal, donarà una audició de sardanes a la barriada marítima de Tamariu.

Sembla que serà també diumenge que el popular barri de la "Baraneta" celebrarà la seva festa major.

C.

Servei a domicili i al major.

Dipòsit de vi de

Joan Moriscot

Ultònia, 5

GIRONA

VINS: Priorat, Múrcia, Alacant, Valdepenyas, Jumilla, Secuita, Vinebra.

Responent de la qualitat dels mateixos.

Esmolament de Navalles a la perfecció

VENDES DE TOTA CLASSE D'ARTICLES PROPIS PER BARBERIA. — GAVINETERIA FINA. GRAN ASSORTIT EN PERFUMERIA.

JOSEP SERRA

Argenteria, 10 - GIRONA

Comerciants agricultors

Abans de fer vostres compres a neu a visitar el nou Magatzem de grans i pinsos Enèrgic

— de —

Jacint Codina

No deixeu de fer una prova de els aliments concentrats Enèrgic, per Vaques, Vedelles, Porcs, Gallines i altre bestiar de corral. PRODUCTE NACIONAL AMB PATENT I MARCA REGISTRADA

Passeig de Blai, n.º 31 OLOT Telèfon, n.º 113
Casa central: VIC Rbla. Deballades, n.º 15 - Tel. n.º 192

Societat
ANÓNIMA DE
TRANSPORTES
OLOT

Servei de Recader diari entre Olot i Barcelona i viceversa amb combinació de l' **Agència Arias**

PASSEIG DEL BORN, N.º 13

Telèfon, 13354

Es garanteix un Servei Ràpid, Econòmic i Perfecte. — Paquets entregats al vespre a Olot, a les nou del matí del dia següent són lliurats als consignataris de Barcelona, i així mateix els que són entregats a Barcelona fins a la una de la tarda, a les set de la mateixa arriben a Olot.

S'ADMETEN ENCARRECS A: ANÓNIMA DE TRANSPORTES

(Carret Antoni Llopis) i a les SUCURSALS: Plaça de la República, 11. - Telèfon, 48 i carrer de la Proa. 7 (ABANS «CASA SINGLA»)

A més, aquesta Societat compta amb un vagó diari de Sant Joan les Abadesses a Barcelona i viceversa, pel transport de mercaderies de Petita Velocitat que limita el temps en el trajecte a dos dies.

Cooperació

de Fundició

de ferro i metalls

OLOT

Carretera de Girona, 21

Treball esmerat i
preus mòdics.

FONDA DE RAMON ROVIRA

TELÈFON, 330

Ronda Dr. Robert, núm. 43

GIRONA

**CALDERERIA I CALEFACCIÓ CENTRAL
FUMISTERIA**

Soldadura Autògena i Tall per oxigen

Instal·lació d'Aparells Sanitaris

de

PERE VALENTI FURTET

Calderers, 13

GIRONA

CENTRE D'ESPECIFICS

UNIC A LA COMARCA

En millors productes medicinals, TOTS ELLS D'ORIGEN. - Unics de propietats
terapèutiques.

Plaça de les Castanyes · GIRONA · Telèfon, 144

FARMACIA RIBAS

Radio Selecte

CLARION, PHILCO, FADA,
FERM i totes les marques, últims mo-
dels des de 4 pessetes setmanals.

Carrer Olivo, 8 (davant camp d'Esports)

Bicicletes

LES MILLORS MARQUES A
4 pessetes 25 cèntims setmanals

SENSE ENTRADA

GIRONA

CAFÈS

CORNELLÀ

SUCRES
EMPAQUETATS

Girona

TELÈFON, 321

Casa Escatllar

APARELLS DE RADIO

"FADA"

FERRETERIA I BATERIA DE CUINA

OBJECTES PER A REGALS

LOÇA SANITARIA

Rambla Llibertat, 28 - Mercaders, 6-7

**Gràfiques
DARIUS
KAROLA
Girona**

CALÇATS MALARET

Vendes a l'engròs i detall

RAMBLA LLIBERTAT, 5

GIRONA